

CAPTCHA lze překonat se službou CAPTCHA Help

Petr ZÁVODSKÝ

CZ.NIC, zájmové sdružení právnických osob, Americká 23, 120 00 Praha 2, petr.zavodsky@nic.cz

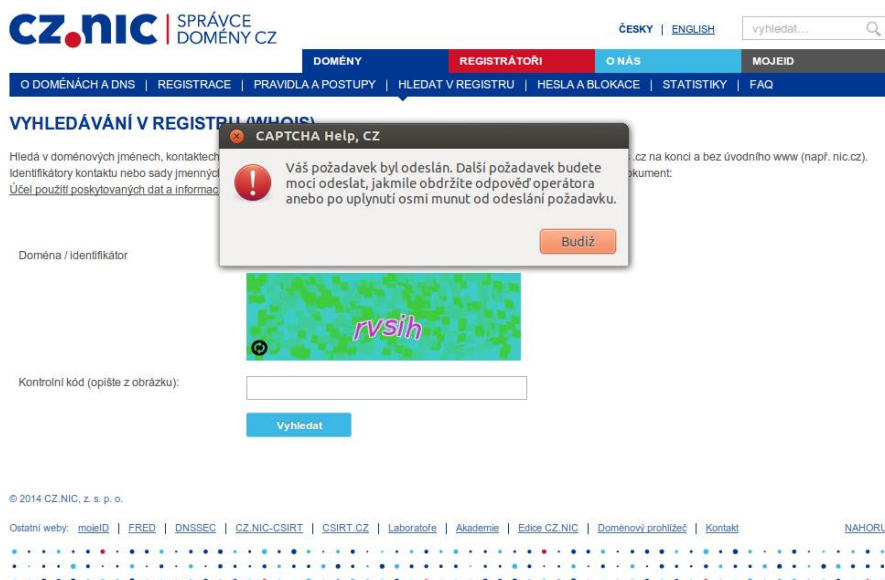
Anotace: Správce domény nejvyšší úrovně, společnost CZ.NIC, z. s. p. o., vědom si problematičnosti bariéry CAPTCHA, Turingova testu sloužícího k automatickému odlišení robotů od skutečných uživatelů, zahájil v srpnu 2014 provoz služby CAPTCHA Help (www.captchahelp.cz). S CAPTCHA se na webech běžně uživatel setká například při odesílání formulářů, přihlašování apod. Po uživateli je požadováno, aby opsal různě deformovaný text z obrázku. Takový obrázek ale běžné asistivní technologie nejsou schopny přečíst, takže pokud uživatel sám nemůže text na obrázku přečíst, je zpravidla odkázán na pomoc jiné osoby anebo výhod webu nakonec nevyužije. A proto jsme začali provozovat službu CAPTCHA Help, která má zejména zdravotně postiženým pomoci s překonáváním CAPTCHA bariéry.

Počet uživatelů pomalu narůstá

Do konce února 2014 uživatelé mohli službu CAPTCHA Help využívat prostřednictvím doplňku pro prohlížeče Google Chrome anebo Chromium. Avšak protože naprostá většina zrakově postižených, která tvoří převážnou uživatelskou základnu služby, dává přednost prohlížeči Internet Explorer, od konce února 2014 mohou používat také doplněk pro tento prohlížeč.

K 15. únoru 2014 CAPTCHA Help využívalo 223 uživatelů. Měsíčně jsme obdrželi průměrně 75 požadavků na přečtení CAPTCHA. S příchodem doplňku pro Internet Explorer očekáváme zvýšený počet nových uživatelů i počet požadavků.

Jak to funguje?

Obr.1: Setká-li se uživatel s CAPTCHA, stačí stisknout klávesovou zkratku a počkat na odpověď operátora

Aktuálně jsou dvě možnosti, jak uživatelé mohou službu využívat. Pohodlně pomocí doplňků prohlížečů (pro Google Chrome, Chromium, Internet Explorer) anebo složitěji posláním e-mailu s pořízeným obrázkem CAPTCHA. Podstata je stejná. Uživatel odešle CAPTCHA obrázek operátorovi, který je dostupný 24 hodin 7 dní v týdnu. Operátor CAPTCHA kód přečte a uživateli odpoví. Zjednodušeně lze použité služby popsat následujícími kroky:

1. Uživatel má CAPTCHA obrázek v zobrazené části prohlížeče (z důvodu zachování dostatečné úrovně soukromí se nic mimo zobrazenou část prohlížeče operátorovi nezobrazí).

2. Uživatel aktivuje rozšíření CAPTCHA Help - buď kliknutím na ikonu "CAPTCHA Help" v pravém horním rohu prohlížeče, anebo použitím klávesové zkratky.
3. Požadavek na přečtení CAPTCHA kódu (snímek zobrazené části prohlížeče) je automaticky odeslán týmu operátorů (z důvodu zachování dostatečné úrovně soukromí operátor neví, kdo požadavek odeslal, a nevidí ani URL příslušného webu).
4. Uživatel čeká na odpověď operátora. Na tu by neměl čekat déle, než několik minut (v současnosti se nám daří odpovídat max. do jedné minuty, zpravidla však do několika sekund). Odpověď mu dorazí na stránku <https://www.captchahelp.cz/klíč> (pro zobrazení této stránky může použít klávesovou zkratku) a pokud má nastavenou notifikaci, pak bude na příchod zprávy upozorněn zobrazením dialogového okna a krátkým zvukovým signálem.
5. Příchozí přečtený kód opíše do příslušného políčka webu, kde se nalézá CAPTCHA a potvrdí a pokračuje v činnosti.

Aby uživatel v současnosti mohl službu využívat, je nutné, aby se registroval prostřednictvím formuláře <https://www.captchahelp.cz/registrace>. Následně mu je přiřazen klíč, který zadá do svého doplňku. Je však možné, že s některými budoucími verzemi doplňků nebude registrace nutná.

Soukromí a bezpečnost

Společnost CZ.NIC soukromí a bezpečnosti uživatelů věnuje maximum úsilí. Přestože CZ.NIC, z.s.p.o. má od ÚOOÚ povolení zpracovávat osobní údaje, údaje, které nám uživatel poskytuje, používáme jen pro účely nezbytně nutné a zbytečně je neshromažďujeme. Evidujeme pouze některé registrační údaje uživatele - jméno, příjmení, datum narození. A to z toho důvodu, abychom zabránili zakládání vícero registrací jedním uživatelem. V žádném případě:

- Nezískáváme a nevidíme snímek jiné části, než zobrazené části webové stránky v prohlížeči.
- Nezískáváme a nevidíme URL adresu webu, na němž uživatel potřebuje CAPTCHA kód přečíst. Jsme si totiž vědomi, že údaje v URL adrese patří k soukromí uživatele a nelze je od něj získávat.
- Nezjišťujeme session (relaci, sezení) webu. CAPTCHA Help tuto hodnotu k ničemu nepotřebuje.
- Operátor, jenž CAPTCHA kód přečte a odešle odpověď, v naprosté většině případů neví, od kterého uživatele snímek je. Přidělený klíč totiž není nijak spojen se jménem či e-mailem uživatele. Ledaže by to sám uživatel nějak napsal do zobrazené části webové stránky - ano, k tomu může dojít, když např. nejdříve vyplní údaje ve formuláři a pak teprve použije CAPTCHA Help. Přestože necháváme na uživateli, co nám takto poskytne za údaje, i toto technicky ošetříme v některé novější verzi rozšíření.
- Snímky zobrazené části webové stránky, které nám s použitím rozšíření CAPTCHA Help posílá, neshromažďujeme.

Komunikace mezi rozšířením prohlížeče CAPTCHA Help a operátory probíhá šifrovaným spojením.

Budoucnost

Musíme dokončit doplňky i pro prohlížeče Mozilla Firefox a Safari. Službu budeme dále uživatelsky optimalizovat a zjednodušovat. Např. nyní se snažíme technologicky zajistit, aby použití služby nebylo vázáno na registraci, která může řadu uživatelů odrazovat. Chceme také, aby uživatel měl možnost ovlivnit rozsah snímané oblasti kolem CAPTCHA. Chceme se také zaměřit na webové vývojáře a pomoci jim s implementací vhodného CAPTCHA, aby nebyl nepříjemnou překážkou a zároveň si zachoval své poslání - oddělení robotů od skutečných uživatelů.